

Húsvét 2. vasárnapja

1Pt 1,3–9

Az Isten hatalma megőrzött titeket

³Legyen áldott az Isten és Urunk, Jézus Krisztus Atyja, aki minket nagy irgalmában új életre hívott Jézusnak a halálból az élő reményre való feltámadása által, ⁴hogy a mennyekben elpusztíthatatlan, tiszta és soha el nem hervadó örökség várjon rátok. ⁵Az Isten hatalma megőrzött titeket a hitben az örök üdvösségre, amely készen áll, hogy az utolsó időben majd megnyilvánuljon. ⁶Ezért örülni fogtok, noha most egy kicsit szomorkodnotok kell, mert különféle kísértések érnek benneteket, ⁷hogy a próbát kiállva hitetek, amely értékesebb a tűz próbálta veszendő aranynál, Jézus Krisztus megjelenésekor méltó legyen a dicsőretné, a dicsőségre és a tiszteletre. ⁸Noha nem láttátok, mégis szerettek; bár most sem látjátok, mégis hisztek benne. ⁹De mivel hisztek, ujjonghattok a megdicsőültek kimondhatatlan örömeivel, mert eléritek hitetek célját: lelketek üdvösségét.

Szent Péter első levele a katolikus levelek közé tartozik. A katolikus meghatározás nem felekezeti hovatartozást jelent, hanem azt, hogy nem egy egyházközségnek, hanem minden keresztény egyházközségnek szól. Valószínűleg Rómában íródott. Amennyiben elfogadjuk, hogy Péter apostol idején keletkezett, akkor 67 előtt, amennyiben a XIX. századig vallott péteri szerzőséget elvetjük, akkor Kr. u. 90–95 között íródhatott és elsősorban kis-ázsiai zarándokoknak szánták (1Pt 1,1). Ezt a kifejezést azonban nem szabad félreértenünk, hiszen ebben a korban a zarándok kifejezést a pogány világban élő keresztények bizonytalan helyzetének szemléltetésére használták. A levélben olvashatunk üldözésekről is, amelyet nem kell korai keresztényüldözésnek értenünk, hiszen az őskeresztény egyház tagjai, a pogányokétól eltérő életmódjuk miatt, mindig ki voltak téve a társadalom elítélésének. Ilyen értelemben Péter és Pál mártíromsága előtt is (Kr. u. 66) igaz volt, hogy a kis-ázsiai egyházközségek üldözésnek voltak kitéve (4,12 k.; 5,8 k.). A szerző azt tanácsolta olvasóinak, hogy kerüljék el az összeütközést a római állami hivatalokkal (1Pt 2,13). Ezt azért tartotta fontosnak, mert a kereszténység az akkori Római Birodalomban nem volt legális vallás (religio licita), mert nem mutattak be tömjénáldozatot a császár képe előtt, csupán imádkoztak a császárért és minden előljáróért. A fokozódó társadalmi nyomást a szerző Isten próbatételének tekintette (1,6 k.),

amelyet talán először tapasztaltak a frissen alapított keresztény közösségek. Kitartásra, a keresztségben vállalt kötelezettségek teljesítésére, valamint szent életre hívta fel a címzettek figyelmét (1,3 k.; 2,1 k.).

A keresztény egyház életének első három évszázadában számos üldözés volt, sőt később periodikusan visszatérő élménnyé vált. Minden szervezetenként kiépült egyház arra törekszik, hogy szervezetét gyarapítsa, vezetőinek és tagjainak társadalmi elismerését növelje. A társadalmi nyomás és az üldözés idején sérült a szervezet, és a tagok is elvesztették automatikus közmegebecsülését. Akik ebben a korszakban éltek, úgy érezték, porlik, veszik, tönkremegy az egyház. Pedig ez a korszak mindig az egyház erkölcsi tekintélynövekedésének az ideje volt. Az egyetemes egyházat valahol mindig üldözik. De azok a tagok, akik akkor is kitartanak hitük mellett, amikor ebből nem előnyük, hanem hátrányuk származik, ők válnak igazán feledhetlenné. Kempis Tamás Krisztus követése című művében azt írja: „Nem lehet mienk egyszerre a tövis korona és a harminc ezüst pénz is.” Ez a „tűzpróba” (7. v.) értékesebb a veszendő aranynál. Ez a zarándok egyház igazi kincse, amelyet a társadalomnak át tud adni. Talán az a szokatlan, hogy Európában ezt a hagyományos tekintélyt most nemcsak más felekezetek, hanem más vallások tagjaival versenyezve kell megszerezniük. Ilyen értelemben számunkra, nyugati zarándokok számára nagyon is aktuális ez a levél.